

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 291/03.12.19

CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-8051 din 19.12.2019
La nr.291 din 03 decembrie 2019

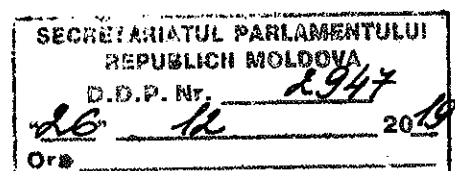
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru instituirea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015.

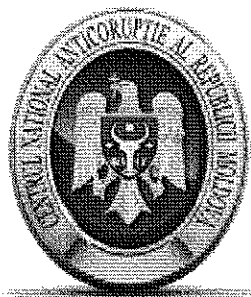
Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.*

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

1000

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/6222 din 19.12.2019

la proiectul de lege pentru instituirea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii nr.235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autori nemijlociți sunt un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul este elaborat în scopul „[...] stopării emisiunii obligațiunilor de stat destinate garanțiilor pentru creditele de urgență și achitării acestora din bugetul de stat; [...] Eliberarea imediată a unor sume anuale de circa între 850 milioane lei - un miliard lei în bugetul de stat, un spațiu fiscal important pentru programe și proiecte sociale; Efort conjugat pentru investigarea fraudei și măsuri de recuperare a mijloacelor extrase; Responsabilizarea persoanelor implicate și beneficiarilor din fraudă bancară”.

Cu toate acestea, scopul propus de proiect este depășit de executarea Legii propuse moratoriului, astfel încât scopul și interesul scontat de proiect nu va fi posibil de realizat. La fel, reglementările enunțate în proiect nu coroborează cu prevederile legislației privind datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, iar efectele juridice și financiare a realizării a unui astfel de scop nu sunt evaluate în nota informativă aferentă proiectului.

Astfel, în scopul asigurării obligației statului de a proteja interesul național în activitatea economică, financiară și valutară (art.126 Constituția RM), se atestă necesitatea efectuării unei ample analize din punct de vedere financiar, economico-bugetar și bancar, în vederea constatării tuturor circumstanțelor și riscurilor de sustenabilitate și vulnerabilitate aferente suspendării raporturilor juridice, parte a legii propuse moratoriului, precum și din punct de vedere al asigurării coerenței reglementărilor precitate, în corespundere cu prevederile legale pertinente.

Totodată, examinarea evolutivă a posibilelor riscuri asupra întregului sistem financiar, va asigura o soluție fiabilă pentru administrarea prudentă și coerentă a relațiilor juridice ce constituie obiectul de reglementare al legii propuse, precum și o acoperire adecvată a riscurilor identificate, în vederea cuantificării dimensiunii riscului pe baza combinației dintre gravitatea și frecvența consecinței maxim previzibile.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Interesul public promovat de proiectul propus rezultă din enunțarea scopului reflectat în nota informativă, fiind în favoarea „[...] stopării emisiunii obligațiunilor de stat destinate garanțiilor pentru creditele de urgență și achitării acestora din bugetul de stat; [...] Eliberarea imediată a unor sume

anuale de circa 850 milioane lei - un miliard lei în bugetul de stat, un spațiu fiscal important pentru programe și proiecte sociale; Efort conjugat pentru investigarea fraudei și măsuri de recuperare a mijloacelor extrase; Responsabilizarea persoanelor implicate și beneficiarilor din fraudă bancară".

Propunerea insituirii unui moratoriu asupra obligațiunilor deja emise de stat și subrogării Ministerului Finanțelor în raport cu debitorii cu Banca Națională a Moldovei nu are argumentare juridică, financiară și sistemică în vederea evaluării globale a efectelor pe termen scurt, mediu și lung a promovării proiectului propus, precum și garantarea stabilității financiare a statului și evitarea sub orice formă a unui risc de criză economică și financiară. Din acest considerent, dispozițiile propuse prin proiect pot afecta interesul public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

În nota informativă se stabilesc condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiind principalele prevederi care au stat la baza elaborării acestuia și a finalităților scontate la implementare, ceea ce denotă că proiectul corespunde exigențelor stabilite în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Cu toate acestea, analizând conținutul notei informative sub aspectul argumentării intervenției propuse prin prisma interesului public, se atestă că autorul nu a efectuat o analiză bazată pe prezentarea unor argumente concludente în ceea ce privește impactul rezultat din instituirea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii nr.235/2016 privind emisiunea obligațiilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015, fapt ce creează incertitudini vizavi de scopul scontat al proiectului și ale finalităților real urmărite.

În acest context, urmează de menționat că Legea-cadru pentru reglementarea raporturilor juridice reflectate în proiect o constituie Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, în care se includ toate relațiile cu privire la datoria sectorului public, reglementează raportarea datoriei sectorului public, stabilește scopul, modul de contractare, debursare, rambursare, înregistrare și administrare a datoriei de stat, de acordare a garanțiilor de stat și de recreditare din contul mijloacelor obținute din împrumuturi de stat. De asemenea, prezenta lege reglementează datoria contractată, în numele Republicii Moldova, de Guvern prin intermediul Ministerului Finanțelor, datoria întreprinderilor de stat/municipale, a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public și a unităților administrativ-teritoriale cu termenul de scadență de un an și mai mare, precum și valorile mobiliare de stat, indiferent de termenul lor de scadență.

Astfel, în art.36 alin.(3) al Legii menționate statuează că „Dreptul creditorului de a cere executarea garanției de stat apare doar după ce creditorul a întreprins toate acțiunile necesare pentru colectarea sumelor datorate de la debitorul garantat, a urmărit executarea benevolă sau forțată a garanțiilor reale și/sau personale prezentate de debitorul garantat, altele decât garanția de stat, inclusiv a inițiat procedura de executare a hotărârii judecătorești adoptate în acest sens”.

În art.38 se prevede că, „Dacă debitorul garantat nu-și îndeplinește obligațiile sale de plată conform contractului de împrumut încheiat cu creditorul și acesta din urmă a întreprins toate măsurile ca debitorul garantat să ramburseze datoria, creditorul are dreptul să prezinte Ministerului Finanțelor o cerere prin care să solicite executarea garanției de stat”. Ministerul Finanțelor transferă suma solicitată de creditor dacă informațiile din cererea de executare a garanției de stat sunt conforme cu prevederile prezentei legi și cu condițiile stipulate în contractul de garanție de stat. Este interzisă debitarea incontestabilă extrajudiciară a mijloacelor din conturile bugetului de stat în favoarea creditorului”.

Proiectul propus, însă, prevede instituirea unui moratoriu asupra implementării prevederilor Legii nr. 235/2016, care reglementează anume condițiile de emisiune a obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015, acordate Băncii Naționale a Moldovei de către Ministerul Finanțelor pentru garantarea creditelor de urgență. La fel, în această lege se reglementează faptul că obligațiunile de stat vor fi emise de către Ministerul Finanțelor în termen de 7 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Prin urmare, efectele juridice ale legii menționate deja s-au produs, și instituirea unui moratoriu asupra acesteia nu va duce la realizarea scopului propus de proiect, din motivul emiterii deja a obligațiunilor de stat.

Efectul emiterii obligațiunilor de stat și procedura detaliată privind executarea acestora, după cum s-a menționat mai sus, este reglementată de Legea nr.419/2006 care prevede reglementări imperative privind debitarea creditorului din contul mijloacelor bugetului de stat, inclusiv prin epuizarea tuturor mijloacelor de recuperare a banilor oferiți cu statut de credite de urgență, reglementare propusă de proiectul analizat.

La fel, urmează a fi luat în considerație și Acordul privind emisiunea și răscumpărarea obligațiunilor de stat în vederea executării obligațiilor Ministerului Finanțelor rezultate din garanțiile de stat, semnat între Ministerul Finanțelor și Banca Națională a Moldovei. Acest acord este rezultat din prevederile Legii propuse moratoriului, fapt care poate crea incertiduni privind aplicarea prevederilor acestuia, și implicit, se pot crea situații de criză financiară și de incapacitate a statului de a-și răscumpăra obligațiile emise.

De aceea, prevederile art.2 din proiect contravin esenței soluției legislative adoptate și implementate deja și consecințele implimentării proiectului propus pot compromite securitatea (sustenabilitatea) financiară a statului, precum și capacitatea de plată în raport cu obligațiile asumate anterior.

Luând în considerare prevederile legale aferente domeniului datoriei sectorului public, al garanțiilor de stat și al recreditării de stat, în special, cu referire la procedura de acordare a garanției de stat și a efectelor juridice urmare a emiterii acestora, rezultă că din moment ce creditorul (BNM) a înaintat o cerere de executare, conform prevederilor Legii nr.419/2006 și ale contractului de garanție de stat

încheiat, aceste circumstanțe conduc la apariția obligației statului de a executa garanția de stat, iar suma solicitată și susceptibilă plății în temeiul garanției de stat devine datorie de stat. Respectiv, emiterea obligațiilor de stat de către Ministerul Finanțelor în termen de 7 zile lucrătoare (Art.1. alin. (3) din Legea nr.235/2016), a constituit temei pentru realizarea obligației statului de a executa garanția de stat. Or, potrivit art.38 al Legii nr.419/2006, în cazul în care debitorul garantat nu-și îndeplinește obligațiile sale de plată conform contractului de împrumut încheiat cu creditorul și acesta din urmă a întreprins toate măsurile ca debitorul garantat să ramburseze datoria, creditorul are dreptul să prezinte Ministerului Finanțelor o cerere prin care să solicite executarea garanției de stat, la care ministerul va transfera suma solicitată de creditor.

În context, remarcăm că în cadrul inițierii proiectului pentru instituirii moratorului asupra implementării prevederilor Legii nr.235/2016, nu s-a examinat aspectul că legea menționată și-a produs efectele juridice, nefiind astfel posibilă anularea obligațiilor deja emise. Astfel, instituirea moratorului respectiv, în partea ce ține de emiterea obligațiilor de stat s-a consumat, iar impactul economico-financiar al promovării acestuia nu este identificat.

Totodată, potrivit unor informații oficiale plasate pe pagina web oficială www.mf.gov.md a Ministerului Finanțelor, se menționează că „*acesta a transferat către Banca Națională a Moldovei suma care acoperă dobânzile și costul valorilor mobiliare de stat (VMS) emise, cu maturitatea de un an. Transferul respectiv privește executarea unor obligații de plată care derivă din garanțiile de stat, acordate BNM pentru creditele de urgență în anii 2014 și 2015. La fel, se menționează că„[...] suma respectivă provine parțial din valorificarea activelor celor trei bănci devalizate - „Banca de Economii” S.A., BC “Banca Socială” S.A. și BC “Unibank” S.A. Respectiv suma achitată Băncii Naționale de către Ministerul Finanțelor este de 668 milioane lei, reprezentând răscumpărarea obligațiunilor de stat cu termenul de circulație 1 an (50 milioane lei) plus dobânzile pentru tot volumul de obligațiuni emise în 2016 (618 milioane lei). Achitarea a fost efectuată în conformitate cu Legea 235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat. Reiterăm că convertirea garanțiilor de stat în datorie, prin emiterea de VMS-uri, a permis să fie evitată decapitalizarea Băncii Naționale. Decapitalizarea ar fi implicat consecințe grave, precum incapacitatea de a derula politici monetare adecvate, reținerea finanțărilor externe și semnarea unui Acord de țară cu FMI. Astfel, Ministerul Finanțelor a emis și transmis Băncii Naționale a Moldovei, la 4 octombrie 2016, obligațiuni de stat în sumă de aproximativ 13 miliarde de lei, în volum egal cu suma creditelor neachitate de către „Banca de Economii” S.A., BC “Banca Socială” S.A. și BC “Unibank” S.A. Băncii Naționale la data emiterii obligațiunilor de stat. În perioada 16 octombrie 2015 - 3 octombrie 2016, cele trei bănci aflate în proces de lichidare au rambursat BNM 780,6 milioane lei din suma creditelor de urgență acordate, precum și 8,8 milioane lei dobânzi aferente. Din data de 4 octombrie 2016 și până în prezent, BEM, Banca Socială și Unibank au transferat la bugetul de stat mijloace bănești, din valorificarea activelor lor, în sumă de 274,6 milioane lei. Suma totală rambursată constituie 1,06 mld. lei. Mai precizăm că statul urmează să vândă și alte active aflate acum sub sechestrul, în dosarele ce vizează cele trei bănci devalizate, valoarea cărora este de aproximativ un miliard de lei. Baniile vor fi transferați, de asemenea, în bugetul de stat”.*

În consecință, în lipsa unei analize ample referitoare la impactul economico-financiar, social, etc. care să conțină evaluări, calcule privind beneficiile și prejudiciile urmare a instituirii moratorului respectiv, se creează riscul de a periclita finalitatea scontată a proiectului propus, prejudiciind astfel interesul public.

Prin urmare, în vederea excluderii și prevenirii tuturor eventualelor riscuri care pot afecta stabilitatea economico-financiară a unui stat de drept, este necesară evaluarea impactului suspendării oricăror acțiuni de emiteră a obligațiilor de stat, precum și suspendarea executării obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015, deoarece din moment ce garanția de stat a devenit datorie de stat (art.39 Legea nr.419/2006), deservirea acesteia are prioritate față de alte obligații pecuniare din contul bugetului de stat și toate plățile aferente acesteia se efectuează în termenele și condițiile angajamentelor asumate, indiferent de suma aprobată în buget pentru acest scop (art.10 Legea nr.419/2006).

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În cuprinsul notei informative lipsește informația referitoare la fundamentarea economico-financiară, fapt care poate compromite realizarea scopului și interesului propus prin proiect. Reieșind din natura și sfera de reglementare, implementarea dispozițiilor prenotate vor diminua povara cheltuielilor financiare din bugetul public național.

Astfel, analizând obiectul de reglementare propus prin proiect, și anume, cu referire la suspendarea oricăror acțiuni de emiteră a obligațiilor de stat, precum și de executare a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015, se atestă că urmare a implementării dispozițiilor propuse, se vor reduce cheltuielile la bugetul de stat. Or, potrivit art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova, „nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Hotărârea nr.2 din 28.01.2014), Curtea reiterează că „prevederile alin.(4) din art.131 al Constituției consacră obligativitatea existenței acceptului prealabil al Guvernului în privința amendamentelor sau propunerilor legislative care implică majorarea sau reducerea cheltuielilor, veniturilor sau împrumuturilor drept o condiție imperativă, de la care nu poate deroga legislativul în procesul aprobării bugetului public național, nerespectarea căreia constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție, în materie de legiferare în domeniul bugetar”. Acest principiu este incident procedurii bugetare.

De asemenea, sunt relevante normele prevăzute de alin.(1) și (2) art.17 din Legea nr.181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, care indică că: „Proiectele de acte normative cu impact financiar asupra bugetelor se supun expertizei financiare în conformitate cu legislația ce reglementează modul de elaborare a actelor normative. Pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget”.

În consecință, pentru a asigura punerea în aplicare a acestui proiect de lege, se impune necesitatea completării notei informative cu fundamentarea economico-financiară, în conformitate cu alin.(1) și alin.(2) art.17 al Legii nr.181/2014 și lit.e) alin.(1) art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, fapt care va duce la realizarea interesului public.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

Totuși, deși în cuprinsul proiectului nu se conțin norme contradictorii, adoptarea acestuia în lipsa unei expertize economico-financiare, va crea o confuzie la aplicare vizavi de scopul real urmărit. De altfel, luând în considerare efectele juridice deja consumate în privința art.2 alin.(11) din Legea nr. 235/2016, nu este clară incidența proiectului asupra acestor acțiuni deja realizate, or, efectele juridice produse, nu mai pot fi anulate.

Astfel, sunt relevante dispozițiile art.34 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, care stabilesc că „(1) Autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. [...] (3) Expertiza economică este efectuată de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, este obligatorie pentru proiectele actelor normative care au impact economic și are menirea de: a) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu principiile economiei de piață; b) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu legislația din domeniul economiei; c) a evidenția aspectele pozitive și negative ale proiectului în partea ce ține de asigurarea reformelor, relevarea avantajelor economice și de altă natură; d) a semnala deficiențele economice și a prognoza consecințele economice negative”.

Prin urmare, efectuarea unei expertize economico-financiare în privința raporturilor juridice incidente proiectului propus, va asigura securitatea acestora, precum și va exclude toate incertitudinile și deficiențele care pot afecta stabilitatea economico-financiară a unui stat de drept, cu prevederea unei soluții fiabile și progresive.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Dispozițiile proiectului propus, la aplicare, vor fi executorii pentru Banca Națională care va urma să se subroge Ministerului Finanțelor în raporturile legate de creanța față de Banca de Economii S.A., BC Banca Socială S.A., BC Unibank S.A.

Totodată, proiectul reglementează activitatea Ministerului Finanțelor care va suspenda orice acțiune de emisie a obligațiunilor de stat, precum și de executare a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 pentru garantarea creditelor de urgență. La fel, Ministerul Finanțelor va urma să prezinte Parlamentului Raportul privind valorificarea activelor din procesul de lichidare a Băncii de Economii S.A., BC Banca Socială S.A., BC Unibank S.A. și Raportul privind situația creanțelor Ministerului Finanțelor față de Banca de Economii S.A., BC Banca Socială S.A., BC Unibank S.A., obținute în urma subrogării Băncii Naționale a Moldovei conform art.3 alin.(1) a Legii Nr.235/2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807/2014 și nr.101/2015 și onorate conform art.38¹¹ alin.(3) lit.a¹) din Legea instituțiilor financiare nr.550/1995.

Cu toate acestea, menționăm că instituirea moratoriului asupra raporturilor juridice care constituie obiectul de reglementare al Legii nr.235/2016, în lipsa evaluării impactului economico-financiar asupra întregului sistem financiar al statului urmare a suspendării oricăror acțiuni de emisie a obligațiunilor de stat, precum și de executare a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 pentru garantarea creditelor de urgență, riscă să creeze incertitudini vizavi de realizarea interesului public (stabilitatea și securitatea sistemului financiar).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este o inițiativă legislativă a unui grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova care are drept scop instituirea unui moratoriu asupra implementării prevederilor Legii nr.235/2016 privind emisiunea obligațiilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015.

Conform legii enunțate, Ministerul Finanțelor a emis și a transmis Băncii Naționale a Moldovei obligațiuni de stat în vederea executării obligațiilor de plată derivate din 2 garanții de stat din anii 2014 și 2015, acordate Băncii Naționale a Moldovei de către Ministerul Finanțelor pentru garantarea creditelor de urgență către trei bănci comerciale.

Astfel, deși în conținutul proiectului nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția

riscurilor de corupție, în vederea excluderii și prevenirii tuturor eventualelor riscuri care pot afecta stabilitatea economico-financiară a unui stat de drept, este necesară evaluarea impactului suspendării oricăror acțiuni de emitere a obligațiilor de stat, precum și suspendarea executării obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015, precum și efectuarea unei expertize economico-financiare, întru a garanta că punerea în aplicare a proiectului va servi interesului public.

Totodată, în cuprinsul notei informative nu este reflectată o analiză detaliată din punct de vedere a evaluării consecințelor juridice, economice, financiare urmare a suspendării prevederilor Legii nr. 235/2016, fiind incert cum se vor realiza garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015.

În consecință, autorul urmează să completeze nota informativă cu informațiile relevate în prezentul Raport de expertiză anticorupție și, totodată, întru realizarea scopului scontat prin proiect se impune efectuarea unei expertize economice și financiare, în care se va elucida toate recuperările cu privire la executarea obligațiilor de stat în corespundere cu legislația pertinentă, fapt care va asigura prevenirea instabilității financiare.

19.12.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Maia GONTA, Inspector superior

